

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Επί του σχεδίου νόμου «περί του τελωνειακού και φορολογικού καθεστώτος των διυλιστηρίων πετρελαίου και των βιομηχανικών συμπλεγμάτων εκ διυλιστηρίων πετρελαίου και χημικών βιομηχανιών».

Πρός την Βουλὴν τῶν Ἑλλήνων

1. Στὴ Χώρα λειτουργοῦν σήμερα δύο διυλιστήρια πετρελαίου, τὰ ὁποῖα μποροῦν καὶ ὑποχρεοῦνται σύμφωνα με τὶς ἐξωτερικὲς τοῦς πράξεις, νὰ διαθέτουν στὴν ἐσωτερικὴ κατανάλωσιν τὰ παραχόμενα πετρελαιοειδῆ προϊόντα τους. Αὐτὰ ἴσχυι τὸ Κρατικὸ διυλιστήριο Ἀσπροπύργου καὶ τὸ διυλιστήριο Θεσσαλονίκης.

Τὸ πρῶτο διυλιστήριο (Κρατικὸ) λειτουργεῖ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 2 παρ. 1 τοῦ Ν.Δ. 3834/58, σὲ συνδυασμὸν μετὰ τὸ ἄρθρο 11 τῆς δ.κ. τοῦ Ν.Δ. 549/70 κυρωθείσης σχετικῆς συμβάσεως, ὑπὸ τὸ καθεστῶς τοῦ ἐλευθέρου τελωνειακοῦ χώρου.

Τοῦτο σημαίνει ὅτι οἱ πρῶτες ὕλες, ποὺ χρησιμοποιοῦνται ἐπὶ τὴν παραγωγὴν τῶν προϊόντων τοῦ διυλιστηρίου, ἀπαλλάσσονται ἀπὸ τοὺς δασμοὺς καὶ λοιπὰ φόρους, τὰ δὲ ὅμοια προϊόντα ποὺ ἐξέρχονται ἀπὸ τοὺς χώρους αὐτοῦ τίθενται στὴν κατανάλωσιν ἐπιβαρύνονται μετὰ τοὺς δασμοὺς καὶ λοιποὺς φόρους ποὺ προβλέπονται γιὰ τὰ ὅμοια προϊόντα, ποὺ εἰσάγονται ἀπὸ τὸ ἐξωτερικόν.

2. Γιὰ τὸ δεύτερο διυλιστήριο Θεσσαλονίκης δὲν ἔχει καθιερωθῆ μετὰ σαφεῖς θετικὰς διατάξεις τὸ καθεστῶς λειτουργίας του. Ἐν τούτοις στὴν πράξιν ἐφαρμόζεται καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἀνωτέρω ἀνεπιβεβλημένο καθεστῶς τοῦ κρατικοῦ διυλιστηρίου.

Τοῦτο μπορεῖ νὰ βασιστεῖ στὴν παρ. 1 τοῦ ἄρθρου 10 σὲ συνδυασμὸν μετὰ τὴν παρ. 7 τοῦ ἄρθρου 5 τῆς ἰδρυτικῆς του πράξεως, (ἀπὸ 21-11-1962 σύμβαση (ΦΕΚ Α' 208) ὅπως τροποποιήθηκε μετὰ τὴν ἀπὸ 2-10-1964 μεταγενέστερη σύμβαση - ΦΕΚ Α' 175), σύμφωνα με τὶς ὁποῖες τὸ διυλιστήριο Θεσσαλονίκης δὲν μπορεῖ γενικὰ νὰ τυχαίνει δυσμενέστερης μεταχειρίσεως ἀπὸ ἄλλα διυλιστήρια, ποὺ λειτουργοῦν στὴν Χώρα.

Παρὰ τὴν ἀνωτέρω ἐξομοίωσιν ὅμως τῶν καθεστώτων τῶν δύο αὐτῶν διυλιστηρίων, γιὰ τὸ διυλιστήριο Θεσσαλονίκης δημιουργοῦνται εἰδικότερα θέματα, τῶν ὁποίων ἡ αντιμετώπισιν δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ μετὰ τὶς ὑφιστάμενες ρυθμίσεις.

Εἰδικότερα, τὸ διυλιστήριο αὐτὸ δὲν λειτουργεῖ αὐτοτελῶς, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἐπιβάρυνσιν τῶν ὁποίων ἡ αντιμετώπισιν δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ μετὰ τὶς ὑφιστάμενες ρυθμίσεις.

Εἰδικότερα, τὸ διυλιστήριο αὐτὸ δὲν λειτουργεῖ αὐτοτελῶς, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἐπιβάρυνσιν τῶν ὁποίων ἡ αντιμετώπισιν δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ μετὰ τὶς ὑφιστάμενες ρυθμίσεις.

Παράλληλα ὅμως θὰ πρέπει τὸ καθεστῶς αὐτὸ νὰ ἰσχύσει, ἐπὶ τὴν ταυτότητα τοῦ νομικοῦ καὶ οικονομικοῦ λόγου, γιὰ τὸ κρατικὸ διυλιστήριο Ἀσπροπύργου, ἀκόμη δὲ νὰ ἐπιβάρυνται ἐπιβαρύνονται μετὰ τὸν ἐπιβάρυνσιν τῶν ὁποίων ἡ αντιμετώπισιν δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ μετὰ τὶς ὑφιστάμενες ρυθμίσεις.

Ἐνῶσιν τῶν θεμάτων αὐτῶν, μετὰ τὶς διατάξεις τοῦ προνοημένου πρὸς ψήφισιν νομοσχεδίου, θεσπίζεται τὸ νομικὸ καθεστῶς τῶν ὑφιστάμενων καὶ ἰδρυθησομένων στὴν Χώρα διυλιστηριακῶν μονάδων.

Ὡς πρὸς τὸ βασικὸν θέμα τῆς μορφῆς, ὑπὸ τὴν ὁποία θὰ λειτουργοῦν οἱ μονάδες αὐτὲς (σὰν ἐγχώριες βιομηχανίες ἢ μονάδες κείμενες ἐντὸς ἐλευθέρων τελωνειακῶν ὁρίων), τὸ νομοσχέδιον υἱοθετεῖ τὴν πρώτην θέσιν, δηλαδὴ τῆς ἐπιβάρυνσιν βιομηχανίας, ὑπὸ τὸ ἰδιαιτὸν χαρακτηριστικὸν ὅτι ἐπιβάρυνσιν γιὰ τοὺς λόγους ποὺ ἐκτίθενται στὸ οἰκτιρὸν ἄρθρο, εἰδικὴν τελωνειακὴν ἐπιβάρυνσιν.

Ἡ ἐπιλογή δὲ τῆς μορφῆς αὐτῆς ἐγένετο γιὰτι

α) Ἀποφεύγεται τὸ ἄτοπο καὶ ἀνορθόδοξο τοῦ σημερινοῦ συστήματος τῆς ἐπιβάρυνσιν δηλ. εἰσχωρικῶν δασμῶν ἐπὶ ἐγχωρίων προϊόντων.

β) Ἐπέχεται σχετικὴ ἑναρμόνισιν πρὸς τὶς ἀντίστοιχες ρυθμίσεις τῶν χωρῶν τῆς Ἑυρωπαϊκῆς Κοινότητος, σύμφωνα με τὶς ὁποῖες οἱ διυλιστηριακὲς μονάδες λειτουργοῦν σὰν ἐγχώριες βιομηχανίες.

γ) Ἐξασφαλίζεται σχετικὴ προστασία στὰ ἐγχώρια διυλιστηριακὰ προϊόντα ἐναντι τῶν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσχωρικῶν ὁμοίων, δεδομένου ὅτι τὰ τελευταῖα θὰ ἐπιβαρύνονται καὶ μετὰ εἰσχωρικὸν δασμὸν, ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς φόρους κατανάλωσιν, οἱ ὁποῖοι θὰ πλήττουν καὶ τὰ ἐγχώρια.

δ) Ἐπιτυγχάνεται ἀπλούστευσιν στὸ φορολογικὸ καθεστῶς τῶν πετρελαιοειδῶν προϊόντων, δεδομένου ὅτι ἐνσωματωθῶνται σὲ ἓνα ἑνιαῖο φόρο κατανάλωσιν ὅλες οἱ μέχρι σήμερον ἐπιβαλλόμενες ἐπ' αὐτῶν εἰδικὲς φορολογίες.

6. Ἐυρύτερη ἐκθεσιν τῶν ρυθμίσεων τοῦ ὑπὸ κρίσιν νομοσχεδίου γίνεσθαι κατωτέρω μετὰ τὴν ἀνάλυσιν τῶν κατ' ἰδίαν διατάξεων.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 1.

Οἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 ἔχουν ἐννοιολογικὸν χαρακτήρα. Εἰδικότερα ὁρίζουν τὰ πραγματικὰ δεδομένα, μετὰ τὴν συνδρομὴν τῶν ὁποίων οἱ ἐγχώριες βιομηχανίες θὰ χαρακτηρίζονται ὡς διυλιστήρια πετρελαίου ἢ βιομηχανικὰ συμπλέγματα, γιὰ τὴν ὑπαγωγὴν τους στὶς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου. Ὁ ἐννοιολογικὸς αὐτὸς καθορισμὸς θὰ διευκολύνει τοὺς ἐφαρμοστέους τοῦ νόμου καὶ θὰ συντελέσει στὴν ἄρσιν τῶν σχετικῶν ἀμφισβητήσεων.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2.

Σύμφωνα με τὶς διατάξεις τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ (παρ. 1) οἱ κατὰ τὴν ἐννοια τοῦ προηγουμένου ἄρθρου διυλιστηριακὲς μονάδες τίθενται μετὰ κοινὴν ἀπόφασιν τῶν Ἰπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Βιομηχανίας καὶ Ἐνεργείας, σὲ καθεστῶς εἰδικῆς τελωνειακῆς ἐπιβάρυνσιν. Ἡ τελωνειακὴ ἐπιβάρυνσιν ἀποβλέπει κυρίως στὸν προσδιορισμὸν καὶ τὸν ἐλεγχὸν τῆς νόμιμης χρησιμοποιήσεως τῶν εἰσχωρικῶν ὁρίων χωρῶν, ποὺ λειτουργοῦν οἱ μονάδες αὐτὲς πρώτων ὕλων, στὴν βελτίωσιν καὶ εἰσπραξίαν τῶν σχετικῶν φορολογικῶν ἐπιβαρύνσεων καὶ τὴν θέσιν τῶν πετρελαιοειδῶν προϊόντων, ὡς ἐκ τῆς φύσεώς τους, σὲ ὁρισμένα τελωνειακὰ καθεστῶτα (ἀποταμίσεως, διαμετακομίσεως).

Οἱ διατάξεις τῶν λοιπῶν παραγράφων τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ ρυθμίζουσιν διαδικαστικὰ κυρίως θέματα, ἥτοι ὁρίζουσιν τὴν ἀρμόδια γιὰ τὴν ἐπιβάρυνσιν τελωνειακὴν ἀρχὴν, τὰ παραστατικά, βάσει τῶν ὁποίων θὰ γίνεσθαι ὁ τελωνισμὸς τῶν διυλιστηριακῶν προϊόντων ἢ ἡ θέσιν αὐτῶν στὰ διάφορα τελωνειακὰ καθεστῶτα κ.λ.π.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 3.

Οἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ προβλέπουσιν περὶ τῆς δασμοφορολογικῆς μεταχειρίσεως τῶν πρώτων ὕλων, ποὺ χρησιμοποιοῦν τὰ διυλιστήρια πετρελαίου καὶ οἱ μονάδες τῶν βιομηχανικῶν συμπλεγμάτων.

Εἰδικότερα :

1. Οἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 1 ὁρίζουσιν ὅτι οἱ πρῶτες ὕλες, ποὺ χρησιμοποιοῦν τὰ διυλιστήρια πετρελαίου καὶ οἱ μονάδες διαλυτῶν τῶν βιομηχανικῶν συμπλεγμάτων, ἀπαλλάσσονται ἀπὸ κάθε δασμοφορολογικὴν ἐπιβάρυνσιν. Ἡ ρύθμισιν αὐτὴ γίνεσθαι γιὰ τοὺς ἐξῆς λόγους :

α) Γιὰτι ἰσχύει καὶ σήμερον, σύμφωνα με τὶς ἰδρυτικὲς διατάξεις τοῦ κρατικοῦ διυλιστηρίου.

β) Γιὰτι ἡ βασικὴ πρώτη ὕλη (ἀργὸ πετρέλαιον) τῶν μονάδων αὐτῶν, σύμφωνα με τὸ ἰσχύον δασμολόγιον εἰσχωρικῆς, τὸ ὁποῖο ἔχει ἑναρμονισθῆ, ὡς πρὸς τὸ σημεῖον αὐτό, μετὰ τὸ Κοινὸ Ἐξωτερικὸν Δασμολόγιον (Κ.Ε.Δ.) ἀπαλλάσσεται ἀντικειμενικὰ ἀπὸ τὶς δασμολογικὲς ἐπιβαρύνσεις.

γ) Γιατί τὰ έτοιμα διυλιστηριακά προϊόντα υπάγονται, σύμφωνα με τις διατάξεις τής παρ. 1 του έπομένου άρθρου, σε ύψηλούς ειδικούς φόρους καταναλώσεως και συνεπώς ή τυχόν επιβάρυνση και των πρώτων ύλών παραγωγής τους θά διόγκωνε υπέρμετρα τις τιμές καταναλώσεως αυτών. Άλλωστε τὰ περισσότερα και βραχύτερα από τὰ προϊόντα αυτά είναι διατετιμημένα μέχρι τής λιανικής τους πωλήσεως.

2. Αντίθετα με τ' άνωτέρω, οι διατάξεις τής παραγράφου 2 ορίζουν ότι οι πρώτες ύλες που χρησιμοποιούν οι χημικές μονάδες των βιομηχανικών συμπλεγμάτων υπόκεινται, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων τής έπομένης παραγράφου, στις προβλεπόμενες από τις κείμενες διατάξεις δασμοφορολογικές επιβαρύνσεις, και αυτό γιατί δεν πρέπει οι μονάδες αυτές να τύχουν ευνοϊκότερης μεταχειρίσεως, από πλευράς πρώτων ύλών από τις εκτός συμπλέγματος λοιπές έγχωριες χημικές βιομηχανίες, που τυχόν υπάρχουν σήμερα ή θά ιδρυθούν στο μέλλον.

3. Τέλος, σύμφωνα με τις διατάξεις τής παραγράφου 3, οι μεταξύ των κατ' ιδία μονάδων των βιομηχανικών συμπλεγμάτων, διακινήσεις ή διαθέσεις πρώτων ύλών κ.λ.π. είναι ελεύθερες και απαλλάσσονται από κάθε φορολογική επιβάρυνση. Η ρύθμιση αυτή προκρίθηκε για τους εξής λόγους :

α) Γιατί οι κατ' ιδία μονάδες του βιομηχανικού συμπλέγματος αποτελούν στην ουσία μία ένια, καθέτου μορφής, λειτουργική μονάδα, τής οποίας ή οικονομική και τεχνική ένότητα δεν μπορεί να διασπασθεί.

β) Γιατί και οι λοιπές εκτός βιομηχανικών συγκροτημάτων λειτουργούσες καθέτου μορφής έπεξεργασίες, δεν υπόκεινται, για τὰ διακινούμενα μεταξύ των κατ' ιδία μονάδων τους ενδιάμεσα προϊόντα κ.λ.π., σε ανάλογες φορολογικές επιβαρύνσεις.

γ) Γιατί τὰ έτοιμα προϊόντα των χημικών μονάδων των βιομηχανικών συμπλεγμάτων αποτελούν, κατά το πλείστον, πρώτες ύλες άλλων βιομηχανιών και συνεπώς ή τυχόν φορολογική επιβάρυνση αυτών και κατά το ενδιάμεσο στάδιο τής παραγωγικής διαδικασίας τους θά διόγκωνε υπέρμετρα το τελικό κόστος τις τιμές καταναλώσεώς τους, έτσι δε θά τὰ καθιστούσε μη ανταγωνιστικά στην έσωτερική και εξωτερική αγορά.

Έπί του άρθρου 4.

Οι διατάξεις του άρθρου αυτού ρυθμίζουν τή φορολογική μεταχείριση των τιθεμένων στην κατανάλωση πετρελαιοειδών προϊόντων, είτε αυτά εισάγονται από το έξωτερικό, είτε παράγονται από τις έγχωριες διυλιστηριακές μονάδες.

Ειδικότερα τ' άνωτέρω προϊόντα θά επιβαρύνονται με ένα ειδικό φόρο καταναλώσεως, ο ύποτος θά προκύψει από την άρριση, σε ένα ένιαίο ποσό δραχμών ύλων των ειδικότερων φορολογιών, που επιβάλλονται στα είδη αυτά σήμερα, με βάση την χονδρική τιμή πωλήσεως EX FACTORY κατά την ημέρα έναρξής ισχύος του νόμου.

Ός τιμή EX FACTORY νοείται προκειμένου περί προϊόντων των διυλιστηρίων ή κατά τις ισχύουσες διατάξεις (άρθρον 3 παρ. 3 Ν.Δ. 813/71 και σχετικά άρθρα των συμβάσεων ESSO PAPPAS και Νιάργου - Ν.Δ. 549/70) καθοριζόμενη από το Δημόσιο (τιμή διαθέσεως), προκειμένου δε περί των προϊόντων των χημικών βιομηχανιών, διαλυτών ή προκύπτουσα κατά τὰ κοινώς ισχύοντα.

Κατ' εξαίρεση, δεν ένωματώνονται στην ειδικό φόρο καταναλώσεως ο Φ.Κ.Ε., λόγω τής συμπληρωματικής του λειτουργίας και τή ύπερ των λιμενικών ταμείων τέλη, για να μη αποστερηθούν του σχετικού πόρου τὰ ταμεία αυτά.

Παράλληλα με τον ειδικό φόρο καταναλώσεως, τὰ εν του έξωτερικού εισαγόμενα πετρελαιοειδή προϊόντα, θά επιβαρύνονται για λόγους προστασίας των έγχωρίων και με τον προβλεπόμενο έκαστος από το τελωνειακό δασμολόγιο εισαγωγής έσμο.

Ειδική, όμως λαμβάνεται πρόνοια για τὰ είδη, που είναι διατετιμημένα ώστε ή συνολική φορολογική επιβάρυνση, μεταξύ των εισαγόμενων και έγχωρίως παραγομένων, να είναι ή ίδια και να μη διαφορίζεται ή τιμή καταναλώσεώς τής.

Έπί του άρθρου 5.

Οι διατάξεις του άρθρου αυτού (παρ. 1) προβλέπουν για λόγους διατηρήσεως τής ανταγωνιστικότητας των έγχωρίων βιομηχανικών προϊόντων την απαλλαγή από το φόρο καταναλώσεως των ειδών του προηγούμενου άρθρου 4, που χρησιμοποιούνται, ως πρώτες ύλες για όρισμένες χημικές μετατροπές ή έπεξεργασίας. Όπως αυτές ειδικότερα αναλύονται στις διατάξεις του Κεφαλαίου 27 του Τελωνειακού Δασμολογίου Εισαγωγής.

Η ρύθμιση αυτή εξασφαλίζει παράλληλα και την ίση φορολογική μεταχείριση μεταξύ των εντός και εκτός των βιομηχανικών συγκροτημάτων χημικών βιομηχανιών.

Εξάλλου με τις διατάξεις τής παραγράφου 3 λαμβάνεται πρόνοια, ώστε οι έχοντες σήμερα δικαίωμα καταβολής μειωμένων δασμών ή φόρου καταναλώσεως επί των ειδών του προηγούμενου άρθρου 4 (άργότες, δασεργάτες, κ.λ.π.), να διατηρήσουν το δικαίωμα αυτό και μετά τις ρυθμίσεις του πρόντος νόμου.

Έπί του άρθρου 6.

Οι διατάξεις του άρθρου αυτού προβλέπουν ότι τὰ έτοιμα προϊόντα των διυλιστηριακών και βιομηχανικών συμπλεγμάτων, που δεν υπάγονται στους φόρους καταναλώσεως του άρθρου 4, θά επιβαρύνονται κατά τή διάθεσή τους στο έσωτερικό, με τις ίδιες φορολογικές επιβαρύνσεις που προβλέπονται για τὰ αντίστοιχα προϊόντα και των λοιπών, εκτός συμπλεγμάτων, έγχωρίων βιομηχανιών.

Έπί των άρθρων 7 και 8.

Οι διατάξεις των άρθρων αυτών ρυθμίζουν διαδικαστικά θέματα, ήτοι τις αρμόδιες για την είσπραξη των σχετικών φορολογικών επιβαρύνσεων αρχές, τον τρόπο τής επίλυσεως των σχετικών άμφισβητήσεων.

Έπί του άρθρου 9.

Κατά την σύναψη διαφόρων συμβάσεων, που κάνει το Δημόσιο για να προμηθευθεί πετρελαιοειδή για την κάλυψη των άναγκών τής χώρας, οι έγχωριοι προμηθευτές, που, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του Κ.Ν.Τ. Χαρτοσήμου, βαρύνονται με το τέλος χαρτοσήμου, του άρθρου 15, διαμορφώνουν το τίμημα που ζητούν, περιλαμβάνοντας σ' αυτό την επιβάρυνσή των με το τέλος χαρτοσήμου. Αυτό οδηγεί, όταν μόν γίνονται διχωνισμοί, στο να βρίσκονται οι έγχωριοι προμηθευτές σε μειονεκτική θέση, από άπόψεως δυνατότητας συναγωνισμού, εν σχέσει με τους άλλοδαπούς προμηθευτές, που απαλλάσσονται από την επιβάρυνση αυτή, εν πάση δε περιπτώσει, είτε γίνεται διχωνισμός, είτε όχι, σε μία αύξηση του ζητούμενου από τους προμηθευτές τιμήματος κατά το ύψος των τελών χαρτοσήμου. Άλλά και σε ίσοποση έκροη συναλλάγματος στο έξωτερικό, με τελική συνέπεια την επιβάρυνση τής καταναλώσεως. Στην παύση αυτών των συνεπειών σκοπεύ το άρθρο 9 του σχεδίου, απαλλάσσοντας από τὰ τέλη χαρτοσήμου τις σχετικές συμβάσεις του Δημοσίου.

Έπί των άρθρων 10 και 11.

Με τις τελικές αυτές διατάξεις παρέχεται έξουσιοδότηση στον Έπουργό Οικονομικών για ρύθμιση λεπτομερειών εφαρμογής του νόμου (παρ. 1 άρθρ. 10), καταργείται κάθε διάταξη, που αντίκειται στις ρυθμίσεις αυτού (παρ. 2 άρθρ. 10), ορίζεται ή έναρξη τής ισχύος αυτού μετά τριάντα ημέρες από τής δημοσιεύσεώς του, για την προετοιμασία τής εφαρμογής του (παρ. 1 άρθρ. 11) και ρυθμίζονται διαδικαστικά μεταβατικά θέματα (παρ. 2 άρθρου 11).

Αθήνα, 24 Νοεμβρίου 1979

Οι Έπουργοί

Συντονιστού
Κ. ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ

Οικονομικών
Α. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

Βιομηχανίας και Ένεργείας
Μ. ΕΒΕΡΤ